

Ehdotus Loviisan rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi 2022–2027

TIIVISTELMÄ

Suomen vesistöjen varsilla ja merenrannikolla on 22 tunnistettua merkittävää tulvariskialuetta. Kullekin merkittävälle alueelle on laadittu tai päivitetty tulvariskien hallintasuunnitelmat. Ehdotus Loviisan rannikkoalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi vuosille 2022-2027 pohjautuu vuonna 2015 vahvistettuun suunnitelmaan. Ehdotus sisältää tavoitteet ja toimenpiteet Loviisan keskustan, Loviisanlahden ranta-alueiden sekä lähisaarten tulvariskien minimoimiseksi. Suunnitelman valmistelua varten nimetyssä tulvaryhmässä ovat olleet edustettuna Uudenmaan liitto, Loviisan kaupunki, Itä-Uudenmaan pelastuslaitos sekä Uudenmaan ELY-keskus. Lisäksi työssä ovat olleet mukana asiantuntijaroolissa Loviisan ydinvoimalaitoksen tulvariskeihin liittyen Fortum Oyj ja Säteilyturvakeskus STUK.

Loviisa on Uudenmaan alueen itäisin kunta ja eräs alueen keskeisimmistä asutuskeskuksista. Keskusta-alue sijoittuu Loviisanlahden pohjukkaan ja sen länsireunalle. Lisäksi tiivistä rakentamista on Valkon ja Vårdön alueella keskustan eteläpuolella. Loviisanlahden itäpuolisko on nykyisellään pääasiassa kallioista ja metsäistä ja alueen rakennuskanta muodostuu pääasiassa harvassa sijaitsevista vapaa-ajanasunnoista. Lähivuosina rakentaminen lisääntyy huomattavasti vuonna 2023 järjestettävien asuntomessujen myötä. Hästholmenin saarella sijaitsee Loviisan ydinvoimalaitos.

Loviisan rannikkoalue on nimetty uudelleen merkittäväksi tulvariskialueeksi asukasmäärän, ydinvoimalaitoksen, katkeavien liikenneyhteyksien ja muiden haavoittuvien välttämättömyyspalveluiden takia.

Tulvariskien hallinnan tavoitteena on mm. asuinrakennusten, vaikeasti evakuoitavien kohteiden, ydinvoimalaitoksen, yhdyskuntatekniikan rakenteiden, merkittävien liikenneyhteyksien, sataman, ympäristölle vahingollisten kohteiden, kulttuuriperintökohteiden sekä muun rakennuskannan turvaaminen merenpinnan noustessa. Lisäksi tavoitteena ovat mm. omaisuusvahinkojen minimoiminen, ilmastonmuutoksen huomioon ottaminen tulvaturvallisessa rakentamisessa sekä tulvatietoisuuden lisääminen. Tavoitteisiin pyritään varautumisen lisäksi sekä tulvanaikana että tulvan jälkeen tehtävillä toimenpiteillä. Toimenpiteet eivät ole ristiriidassa vesienhoidon tavoitteiden kanssa.

Loviisan rannikkoalueella eräs keskeisimmistä tulvariskiä vähentävistä toimenpiteistä on tulva-alueiden ja ilmastonmuutoksen huomioiminen maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa. Aiemmin alavien alueiden maanpintaa korottamalla uudet rakennukset, kadut ja infrastruktuuri voidaan toteuttaa tulvaturvalliselle tasolle. Kaikessa rakentamisessa huomioidaan suositukset alimmista rakentamiskorkeuksista sekä hankkeiden monimuotoiset vaikutukset mm. ympäristöön; tulevana vuosina erityisesti asuntomessualueen toteutuksen yhteydessä.

Olemassa olevien riskikohteiden osalta tulee varmistua ajantasaisista ja toimivista varautumissuunnitelmista; tunnistuen myös alueelliset ja paikalliset suojaustarpeet. Loviisan keskustan tulvapekoreen tilapäisten korotusten varmistamiseksi tulee laatia toimintasuunnitelma sekä lopulliseen tavoitekorkeuteen korottamisen arvioimiseksi yleissuunnitelma.

Loviisan ydinvoimalaitoksella varaudutaan jo nykyisellään tässä suunnitelmassa esitettyjä tulvia huomattavasti harvinaisempiin tulvatilanteisiin. Mahdolliset erittäin harvinaisista tulvista voimalaitokselle aiheutuvat häiriötilanteet voivat johtaa lähinnä lyhytaikaisiin sähköntuotannon katkoksiin.